

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. v právní věci žalobkyně: **a) S.M., nar. [REDACTED], b) nezl. M.M., nar. [REDACTED]**, obě státní příslušnost U., t. č. bytem [REDACTED], zastoupeny Mgr. Jiřím Douskem, advokátem AK SPOLAK s.r.o., se sídlem 8. března 21/13, Liberec V - Kristiánov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o **žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 12. 2015, č. j. OAM-402/ZA-ZA04-K07-2015,**

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 12. 2015, č. j. OAM-402/ZA-ZA04-K07-2015, s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Dne 24. 4. 2015 podala žalobkyně a) jménem svým a jako zákonná zástupkyně i jménem své nezletilé dcery [REDACTED] - žalobkyně b) žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedla, že je ukrajinské státní příslušnosti a ukrajinské národnosti, hlásí se k řecko-katolické církvi a není členkou žádné politické strany ani jiné organizace, nikdy nebyla a ani v současnosti není trestně stíhána. Vlast opustila dne 14. 2. 2015, před odjezdem žila v obci Dobromirka v Ternopilské oblasti. Žalobkyně a) žádá o udělení mezinárodní ochrany společně s manželem, v České republice počítá s pomocí matky, která zde žije. Žalobkyně a) má středoškolské vzdělání, nikdy však nebyla zaměstnána. O mezinárodní ochranu požádala, protože má strach o svého manžela, který byl již třikrát předvolán k vojenské správě a hrozí mu tak účast ve válce. Manžel rodinu živí, pokud by ho odvedli, neměly by s dcerou z čeho žít. Zdravotní stav obou žalobkyň označila za dobrý. Ve vlastnoručně psaném prohlášení zopakovala, že hlavním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je strach o manžela, kterému hrozí odvedení do války a který jako jediný z rodiny pracoval a rodinu živil.

Doplňující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní a) proveden téhož dne. Žalobkyně zopakovala, že manžel dostal již tři předvolání na

vojenskou správu. Po prvním předvolání si na vojenské správě vyzvedl lékařskou kartu. O dva týdny později dostal druhé předvolání, ale na vojenskou správu již nešel, měli zažádáno o vízum do České republiky a U. opustili. Třetí předvolání se manželovi pokusili doručit do bydliště jeho matky v době, kdy byl už v České republice. K situaci v místě bydliště žalobkyně uvedla, že zde vojenský konflikt neprobíhá. Žádné potíže vyjma nedostatku peněz s dcerou na Ukrajině neměly. Žalobkyně však zdůraznila strach z války, z možnosti odvodu manžela do armády a s tím spojené obavy o budoucnost. Po uplynutí 45 denního pobytového víza požádaly obě žalobkyně o vízum na strpení, které však nedostaly. Nechtěly pobývat v České republice nelegálně, protože dcera musí chodit do školy. Požádaly proto o azyl a dcera nastoupila do školy v [REDAKCE]. Na U. by se vrátily v případě ukončení války. Vzhledem k věku žalobkyně b) byl doplňující pohovor uskutečněn pouze s žalobkyní a).

Napadeným rozhodnutím neudělil žalovaný žalobkyni a) a b) mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1990 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“). Vycházel přitom z výpovědi žalobkyně a) a z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně vycházel z Informace Úřadu Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) ze dne 15. 1. 2015, Zprávy Úřadu Vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 1. 6. 2015, Zprávy Freedom House ze dne 28. 1. 2015, Výroční zprávy Human Rights Watch 2015, ze dne 29. 1. 2015, Výroční zprávy Amnesty International ze dne 25. 2. 2015, a z Informací MZV ČR č. j. 98848/2015-LPTP ze dne 21. 5. 2015, č. j. 98524/2014/LPTP ze dne 16. 4. 2014, č. j. 115045/LPTP ze dne 9. 10. 2015 a č. j. 110105/2014-LPTP ze dne 1. 8. 2014, dále pak i z Infobanky ČTK „Země světa, Ukrajina“ v aktuálním znění. Žalovaný neshledal důvod pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. a) ani § 12 písm. b) zákona o azylu. Konstatoval, že žalobkyně nejsou ve vlasti pronásledovány pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu. K § 12 písm. b) zákona o azylu uvedl, že současnou nestabilní a zhoršenou bezpečnostní situaci nelze podřadit důvodům relevantním pro udělení mezinárodní ochrany. Ve dvou z celkem 24 oblastí Ukrajiny, konkrétně v Doněcké a Luhanské oblasti při ruské hranici, skutečně dochází ke střetům mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a protivládními ozbrojenci, ty se však omezují jen na části území těchto dvou oblastí. Žalobkyně před odchodem z vlasti žily v západní části Ukrajiny, v oblasti, které se zhoršená bezpečnostní situace vůbec nedotýká. K obavám žalobkyně a) z odvedení manžela do války žalovaný odkázal na odůvodnění rozhodnutí týkajícího se jejího manžela. Ani špatná ekonomická situace na Ukrajině není dle žalovaného azylovým důvodem. Žalovaný zdůraznil, že pracovní ani ekonomická nouze v zemi původu nečiní z dané osoby uprchlíka ve smyslu Úmluvy o právním postavení uprchlíků z roku 1951 a není tedy ani důvodem pro udělení azylu, byť by byly životní podmínky v dané zemi sebevíc tíživé, ledaže by situace a opatření mající nepříznivý dopad na život příslušné osoby byla skrytě namířena proti určité národnostní, rasové nebo politické skupině. Nic takového v případě žalobkyň zjištěno nebylo, nedobrá hospodářská situace na Ukrajině dle žalovaného postihuje velkou část občanů země bez rozdílu. Žalovaný dále konstatoval, že v České republice nebyl udělen azyl nikomu z rodinných příslušníků žalobkyň a ty tak nesplňují důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu. Žalovaný také zkoumal, zda žalobkyním nelze udělit azyl z humanitárních důvodů dle § 14 zákona o azylu. Zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyň, přihlédl k jejich věku a zdravotnímu stavu. Uvedl, že žalobkyně a) je dospělou, zdravou, plně svéprávnou a praceschopnou osobou, která je schopná se postarat jak o sebe, ta i o své dítě, tj. žalobkyni b). Zdůraznil, že humanitární azyl je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, ale kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. V případě obou žalobkyň žalovaný takové okolnosti neshledal. Žalovaný současně posuzoval,

zda žalobkyně nespĺňují důvody k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Konstatoval, že žalobkyně neuvedly a ani žalovaný nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobkyním hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu. Žalovaný také nezjistil žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by byly žalobkyně na Ukrajině vystaveny skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, tedy nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalobkyně a) neuvedla v průběhu správního řízení žádnou skutečnost, ze které by vyplývalo, že by se v případě svého návratu na Ukrajinu měla stát terčem cíleného zájmu státních orgánů své vlasti. Dle žalovaného na Ukrajině rovněž neprobíhá takový ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno pokládat ve vztahu k žalobkyním za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze ve dvou oblastech U., konkrétně v Doněcké a Luhanské oblasti, ve zbytku země je situace stabilní. Žalovaný zdůraznil, že Ternopilská oblast, kde žalobkyně žily, není násilím nijak zasažena. Žalovaný také vyloučil, že by případné vycestování žalobkyň na Ukrajinu představovalo postup v rozporu s mezinárodními závazky České republiky ve smyslu § 14a odst. 2 písm. d). Žalovaný zdůraznil, že rodinné vazby cizince v České republice nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany. Upozornil na skutečnost, že jak žalobkyně a), tak její matka jsou na území České republiky cizími státními příslušníky a jejich společné soužití je možné kdekoliv, kde budou mít povolen pobyt. Realizace soukromého a rodinného života žalobkyň tak není podmíněna jejich pobytem na území České republiky. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nespĺňují důvody ani pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu, nebyl jim udělen ani tento typ doplňkové ochrany.

Rozhodnutí žalovaného napadly žalobkyně včasnou žalobou. Namítaly, že splnily podmínky pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Zdůraznily, že odvod manžela, (otce) do armády, by byl proti jeho vnitřnímu přesvědčení a víře. Žalobkyně a) uvedla, že odvod manžela do armády by byl i proti jejímu přesvědčení. Žalobkyně patří do sociální skupiny, která považuje válku a ozbrojené konflikty za nehumánní a postupem vojenské správy se cítí být pronásledovány. Odvodem manžela (otce) do armády by se také zhoršila už tak tíživá ekonomická situace obou žalobkyň, které jsou závislé na jeho příjmu. Žalobkyně dále uvedly, že naplnily i zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Poukázaly na zprávu Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 4. 8. 2015, která varuje před cestou do oblastí na východě a jihu Ukrajiny postižených ozbrojenými konflikty. Žalobkyně mají za to, že obecné varování se vztahuje na celou zemi a jim tak s ohledem na bezpečnostní situaci v zemi původu reálně hrozí újma na životě či tělesné integritě. Žalovanému také vytkly, že ve svém rozhodnutí nerefletoval jejich tvrzení, že situace na Ukrajině je horší, než žalovaný uvádí. Odkázaly na články na serveru Aktuálně.cz ze dne 26. 12. 2015 *Vánoční příměří se nedodrží, na východě Ukrajiny pokračují přestřelky* a ze dne 4. 1. 2016 *Ukrajina chce, aby Rada bezpečnosti jednala o vyslání mírových sil do Donbasu*. Dle žalobkyň žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav, neboť budoucí vývoj bezpečnostní situace na Ukrajině nelze předjímat. Žalobkyně dále uvedly, že se žalovaný také nedostatečně vypořádal s ekonomickými důvody jejich žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobkyně jsou kvůli ozbrojenému konfliktu v zemi v tíživé ekonomické situaci, manžel žalobkyně a) má nízké příjmy a finančně musí rodinu podporovat matka žalobkyně a) žijící v České republice. O nedobré ekonomické situaci na Ukrajině svědčí článek zveřejněný dne 11. 6. 2015 na serveru ParlamentniListy.cz *Tohle nevypadá dobře. Německý tisk přinesl hrozivé zprávy o ukrajinské ekonomice*, který popisuje stagnaci příjmů obyvatel a velký nárůst cen za zboží. V případě návratu na Ukrajinu by se žalobkyně ocitly bez jakéhokoli příjmu, protože manžel žalobkyně a) ukončil v domovském státě

pracovní poměr a při návratu na Ukrajinu by byl uvězněn či odveden do armády. Žalobkyně konečně také namítaly, že se žalovaný nedostatečně zabýval jejich rodinnou, ekonomickou a sociální situací a nesprávně vyhodnotil možnost udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu. Žalobkyně a) připomněla, že má v České republice matku, která zde žije 15 let a má vybudované zázemí, které je schopna s žalobkyněmi sdílet. Česká republika je tak jedinou zemí, kde mohou žalobkyně realizovat svůj rodinný život. Výjimečnost rodinné a sociální situace pak žalobkyně spatřují v tom, že v případě návratu na Ukrajinu, bude rodina v souvislosti s ozbrojeným konfliktem, se kterým nesouhlasí, rozdělena, protože manžel žalobkyně a) bude odveden do armády nebo uvězněn. Ze všech výše uvedených důvodů žalobkyně navrhovaly, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě, které předložil spolu s originálem správního spisu, s žalobními námitkami nesouhlasil a navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. K námitce směřující do neudělení humanitárního azylu žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2004, sp. zn. 3 Azs 12/2003, či rozsudek ze dne 22. 1. 2004, sp. zn. 5 Azs 47/2003, v nichž Nejvyšší správní soud konstatoval, že o humanitární azyl nelze žádat a na jeho udělení není právní nárok, ani subjektivní právo a správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení. Žalovaný dále zdůraznil smysl a účel doplňkové ochrany a poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2015, č. j. 7 Azs 8/2015-56, a ze dne 28. 4. 2009, č. j. 9 Azs 11/2009-99, podle kterých se aplikace institutu doplňkové ochrany vztahuje k objektivním hrozbám po případném návratu žadatelů o azyl do domovských států, tedy k částečně jiným skutečnostem nastávajícím v odlišném čase než v případě aplikace institutu azylu. Žalovaný uvedl, že se řádně a úplně zabýval hodnocením možnosti udělení doplňkové ochrany a že jeho závěry jsou konformní se závazky České republiky z mezinárodních smluv i judikurní praxí českých soudů. Odkázal na tzv. třístupňový test formulovaný v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008-68, a uzavřel, že žalobkyně nelze zařadit do okruhu osob, kterým by hrozilo vážné individuální ohrožení života či tělesné integrity ze strany ukrajinských orgánů, nepatří ani do žádné jinak rizikové skupiny a nebyla tudíž prokázána dostatečná míra individualizace jím hrozícího svévolného násilí vyžadovaná v § 14 odst. 2 písm. b) zákona o azylu.

Při ústním jednání dne 13. 5. 2016 žalobkyně i žalovaný setrvali na svých stanoviscích. Žalobkyně upozornily na to, že zhoršená bezpečnostní situace v Doněcké a Luhanské oblasti se dotýká celého území Ukrajiny, neboť do armády jsou povoláváni muži ze všech oblastí. K prokázání svých tvrzení navrhovaly provést důkaz účastnickým výsledkem žalobkyně a), její matky, potvrzením o tom, že žalobkyně mají v České republice zajištěno ubytování, aktuálním hodnocením školy žalobkyně b), článkem z internetu, jehož zdroj žalobkyně neznaly, a články ze serveru Aktuálně.cz a ParlamentniListy.cz, které označily v žalobě. Žalovaný zdůraznil, že situaci na Ukrajině průběžně monitoruje společně s Ministerstvem zahraničních věcí a konzulárním oddělením zastupitelského úřadu České republiky v Kyjevě. Zprávy o zemi původu, ze kterých vycházel, označil za relevantní, aktuální a dohledatelné.

Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobní body vymezené žalobkyněmi směřují zejména proti tvrzenému nesprávnému posouzení jejich žádosti o udělení mezinárodní ochrany z hlediska azylu dle § 12 písm. b), humanitárního azylu dle § 14 a doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. V mezích žalobních bodů zdejší soud napadené rozhodnutí přezkoumal.

Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Podle § 14 zákona o azylu jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.

Doplňková ochrana se podle § 14a odst. 1 zákona o azylu udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.

Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 zákona o azylu).

Soud se nejprve zabýval argumentací žalobkyň o příslušnosti k určité sociální skupině v souvislosti s jejich negativním postojem k ozbrojeným konfliktům. Této argumentaci však nemohl přisvědčit. *Určitá sociální skupina je skupina osob sdílejících objektivně společnou charakteristiku nebo je alespoň takto společností vnímána. Tato charakteristika má často povahu vrozeného, nezměnitelného rysu nebo je jinak zásadní pro lidskou identitu, svědomí nebo výkon lidských práv dotýčných osob. Rozhodujícím důvodem pro udělení mezinárodní ochrany je pak existence odůvodněného strachu z pronásledování směřujícího vůči žadateli o azyl jakožto příslušníku této sociální skupiny ze strany státních orgánů příslušné země, případně ze strany některých složek obyvatelstva, které nerespektují normy stanovené v zákonech dotýčné země, přičemž úřady vědomě takové jednání tolerují a odmítají, či nejsou schopné zajistit před takovým jednáním účinnou ochranu* (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 63/2004 - 60, všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz). Uvedené závěry nelze vztáhnout na případ žalobkyň. Žalobkyně a) také nijak neprokázala, že její strach z případného pronásledování je odůvodněný, přičemž ze správního spisu ani nevyplynulo, že by své názory jakkoliv veřejně projevovala tak, aby jí na tomto základě mohla hrozit vážná újma. Obecný nesouhlas žalobkyně s řešením situace na východě Ukrajiny tak v žádném případě nenaplňuje azylový důvod ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, když se nemůže jednat o

odůvodněnou obavu ve smyslu citovaného ustanovení.

Žalobkyně dále uváděly, že je k odchodu z vlasti vedli i ekonomické důvody, neboť pokud by byl manžel žalobkyně a) odveden do armády nebo musel nastoupit do vězení, výrazně by se zhoršila jejich ekonomická situace. Jedná se o pochopitelné důvody, tyto jsou však zcela neslučitelné s taxativně a přísně vymezenými důvody pro udělení azylu dle citovaného § 12 zákona o azylu. Dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu ekonomická nouze není důvodem pro udělení azylu. Žalovaný na pozadí zpráv o zemi původu konstatoval, že Ukrajina se v současnosti potýká s ekonomickou krizí, tato situace však postihuje velkou část obyvatel bez rozdílu, a proto ani v případě žalobkyň nelze tuto okolnost zhodnotit jako azylově relevantní. Touha po lepším životě není rovněž slučitelná s důvody pro udělení azylu.

K námitce směřující proti neudělení humanitárního azylu, poukazuje zdejší soud na ustálenou judikaturu, podle níž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Posouzení možných důvodů pro udělení humanitárního azylu je otázkou správního uvážení, které soud přezkumává pouze v omezeném rozsahu v mezích, jaké jsou u přezkumu správního uvážení nutné, aby nenahrazoval uvážení správního orgánu uvážením svým (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003 - 38, a ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48, všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Míra volnosti žalovaného při zvažování důvodů pro udělení humanitárního azylu je limitována především zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55).

Humanitární azyl lze udělit v případě hodném zvláštního zřetele a zpravidla nepřichází v úvahu tehdy, když tvrzení uvedená žadatelem o udělení mezinárodní ochrany je třeba zvažovat v rámci důvodů pro udělení azylu podle § 12 a § 13 zákona o azylu nebo důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. V již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, Nejvyšší správní soud uvedl: „*Smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně „nehumánní“ azyl neposkytnout. (...) Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.*“

Žalobkyně a) však neuvedla v žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani v dalším průběhu správního řízení žádné mimořádné okolnosti, které by byly důvodem pro možné udělení humanitárního azylu. Žalobkyně ve správním řízení hovořila pouze o tom, že v České republice vidí další životní perspektivu své rodiny a obává se, že v případě návratu na Ukrajinu bude její manžel nucen nastoupit vojenskou službu nebo jít do vězení. K udělení humanitárního azylu z rodinných důvodů se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyjádřil. Uvedl, že snaha o společné soužití s partnerem, případně s nezletilým dítětem, jsou zcela jistě důvody pochopitelné, avšak nikoliv natolik závažné a naléhavé, aby bez přistoupení dalších

okolností mohly být vnímány jako výjimečné, tedy zvláštního zřetele hodné ve smyslu § 14 zákona o azylu upravujícího udělení humanitárního azylu (srov. např. rozsudek ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004 - 60, či rozsudek ze dne 21. 1. 2004, č. j. 4 Azs 47/2003 - 52). V případě žalobkyně navíc nelze hovořit o trvalých rodinných vazbách na území České republiky, když obě žalobkyně i manžel žalobkyně a) do země přicestovali teprve v únoru 2015. Všichni jsou také občany Ukrajiny, stejně jako matka žalobkyně a), byť ta v České republice již 15 let žije, a Česká republika tak není jedinou zemí, kde mohou realizovat svůj rodinný život.

K otázce udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, soud konstatuje, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaný podrobně zabýval také možnými důsledky návratu žalobce do vlasti. Soud má za správný závěr žalovaného, že u žalobkyně nebyla shledána hrozba nebezpečí vážné újmy ve smyslu citovaného § 14a odst. 2 zákona o azylu. Nebylo zjištěno, že by žalobkyním mohla hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma uložením nebo vykonáním trestu smrti ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a) zákona o azylu, ani že by byly na Ukrajině vystaveny skutečně hrozícímu nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, existence branné povinnosti manžela žalobkyně a) a s tím spojené ekonomické problémy rodiny nemůže být sama o sobě vnímána jako nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Pokud se jedná o závěr správního orgánu o nesplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, Nejvyšší správní soud se v nedávné minulosti několikrát zabýval bezpečnostní situací na Ukrajině, přičemž dospěl k závěru, že se nejedná o tzv. totální konflikt, jenž by dosahoval takové intenzity, že by byl každý civilista z důvodu své přítomnosti na území Ukrajiny vystaven reálnému nebezpečí vážné újmy (srov. např. usnesení ze dne 15. 1. 2015, č. j. 7 Azs 265/2014 - 17, usnesení ze dne 25. 3. 2015, č. j. 3 Azs 259/2014 - 26, usnesení ze dne 18. 9. 2015, č. j. 2 Azs 194/2015 - 28, či usnesení ze dne 10. 12. 2015, č. j. 8 Azs 131/2015 - 24). Zhoršená bezpečnostní situace panuje pouze ve dvou oblastech z celkového počtu 24, na něž je Ukrajina administrativně rozdělena. Konkrétně se jedná o Doněckou a Luhanskou oblast. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní a občané Ukrajiny své případné aktuální potíže řeší prostým přestěhováním se v rámci země. Místo posledního pobytu žalobkyně v obci Dobromirka není v současnosti střety ukrajinských vládních vojsk a povstalců ze strany separatistů nijak zasaženo. Případné vycestování žalobkyně nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky dle § 14a odst. 2 písm. d), což žalobkyně ostatně ani nenamítají.

Soud neprovedl navrhovaný výslech žalobkyně a), neboť ta se k věci podrobně vyjádřila v průběhu správního řízení. Neprovedl ani výslech matky žalobkyně, důkaz listinou prokazující, že žalobkyně mají v České republice zajištěno ubytování, ani zprávou školy o prospěchu žalobkyně b), neboť to považoval pro své rozhodnutí za zcela nadbytečné. Provedl důkaz žalobkyní označenými články z internetu na serveru Aktuálně.cz a ParlamentníListy.cz, neshledal však, že by informace v nich obsažené byly v rozporu s informacemi, které si pro své rozhodnutí obstaral žalovaný od institucí působících v oblasti práv uprchlíků, které je navíc třeba považovat za důkazy vyšší kvality, než mají novinové články. Článkem z internetu, u něhož žalobkyně nebyly schopny označit zdroj, soud dokazování nedoplňoval.

Soud uzavírá, že žalovaný své povinnosti dostatečně zjistit skutkový stav dostal a řádně se vypořádal se všemi žalobkyní a) uváděnými důvody odchodu ze země původu.

Soud zdůrazňuje, že udělení mezinárodní ochrany je pouze specifickým způsobem legalizace pobytu na území České republiky, a to z přesně vymezených důvodů; v ostatních případech je však nutno vycházet z režimu zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění

pozdějších předpisů, azylovým řízením nelze nahradit smysl a účel úpravy obsažené v zákoně o pobytu cizinců. Mezinárodní ochrana ve smyslu zákona o azylu je právním institutem výjimečným, jehož smyslem je poskytnout žadateli ochranu, nikoli však před jakýmikoli negativními jevy v zemi jeho původu, nýbrž jen z důvodu upravených v zákoně o azylu.

Žalobkyně se svými námitkami neuspěla. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměly úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 13. května 2016

Mgr. Karolína Tylová, LL.M.,
soudkyně